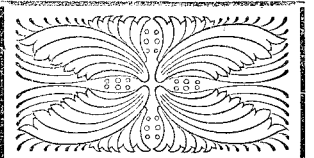

REVISTA

Curiositats granollerines

X

Les muralles velles de Granollers

(Acabament)

Passada la invasió francesa i derruïdes les primeres muralles, aquestes es reconstruïren amb totes les facultats, per part del Concell de Prohoms i Singulars de la Vila, amb autorització especial, que es donà expressament en el privilegi ja nomenat, concedit per l'Infant Joan, en 6 de Juny de 1366, de fer murs, valls, corredors i torres de fortificació i totes quantes obres siguin necessàries *pro ipsius defectione facere*, tenint l'obligació de contribuir a les despeses que ocasionin les mateixes tots els habitants de la Vila i son terme i fins els de fóra terme, per espai d'una llegua i mitja, podent el Concell fer *talla pecuniaria*, o sigui el que avui en diríem un repartiment, en el qual hi devien entrar tant els homes com les dones, incloent-hi també tots els animals de treball, en raó als jornals que hi podien aportar.

Senyala també aquesta escriptura de privilegi, que en dita talla s'hi haurà de continuar a totes i a quiscuna persones de qualsevol estat, llei, preeminència i condició que siga, tant de dintre com de fóra la Vila, havent de respondre de les quantitats assenyalades, amb llur afiançament personal o sos bens, mobles i immobles, i estant encarregats d'aquesta talla dos Prohoms elegits pel Concell amb plenes facultats de recrutar i fins d'embargar a quants operaris s'haguessin de menester, així com de tallar o fer tallar quants arbres fessin falta, a excepció dels fruiters i dels roures, i essent taxats dits arbres, així com el preu dels jornals a satisfer, sots jurament que prenia el Baylle de la Vila, posant la mà damunt dels quatre Evangelis.

Continua després l'escriptura senyalant els procediments a seguir en contra dels que no prestin obediència als requeriments dels Prohoms elegits o al Baylle i senyala, per fi, la multa a imposar, que és de *certum morabatinorium auri*.

Està donada aquesta escriptura en la

ciutat de Barcelona, en la data ja consignada, i l'autoritzen els Notaris públics i Reals, En Pere Martí i En Galceràn de Balaguer, en qualitat de testimonis.

Així devien fer les muralles nostres avant-passats, seguint les petjades d'aquest document tant expressiu. El temps que s'invertí en la seva construcció no s'ha pogut averiguar amb tota certesa; més, tenint en compte els mitjans i tècnica de construcció d'aquelles centúries, ens sembla molt apropiat a la realitat el consignar que en la seva construcció i aparellament, s'hi varen invertir uns deu anys. Molt més ens sembla certa aquesta afirmació, per quant en ocasió d'haver-se promogut varis incidents legals dessorbre l'amortització de finques rústegues i urbanes, incloses en el cercle que s'havia projectat per a aixecar les muralles, i fins de plets de competència en averiguació de si el Concell havia el dret d'enderroc edificis que es trobaven en la ratlla per on se construïa el mur, es concedí el segon privilegi, que ja hem consignat, donat a Barcelona el 3 de Setembre de 1373 pel Rei Pere, el Gran, confirmant el privilegi anterior donat pel seu primogènit l'Infant Joan, com a Governador general que era de Catalunya, i ampliant convenientment i donant totes les omnimodes facultats al Baylle i Concell de Prohoms de la Vila per a executar, sense ulterior recurs, tots quants s'oposessin per qualque causa a l'aixecament del dit mur, valls, corredors i torres de fortificació.

Aprés d'aquest decret i ben palesa autorització, que està donat set anys després del primer, s'ha de suposar que quedaren *ipso facto* solventades totes quantes dificultats s'havien presentat, i no tardarien més de dos o tres anys en acabar-se.

Veus-aquí, doncs, l'origen real de les nostres muralles centenàries, quals restes importants es poden encara avui contemplar en diferents indrets dels corredors que dibuixen un cercle a la Vila.

Ara bé, — per a acabar ja aquesta adquisició històrica — quan varen començar a enderrocar-se, per a donar lloc a l'engrandiment de la nostra vila?

També hem pogut recollir dades precises, corresponents al segle passat.

En efecte, en el llibre d'actes del Ajuntament, corresponent als anys 1841 i 1842, es troben varies dotzenes de peticions de veïns, demanant obrir portals i finestres a la muralla, que són denegats fins a l'extrem de que en 10 de Juny de 1842 l'alcalde fa pregonar aital prohibició. D'aquesta data enllà, ja trobem les següents dades: En 8 d'Agost s'autoritza a don Marià de Sans perquè s'emporti les portes del Portalet a la casa Biluia, emperò amb la condició de tornar-les i fer-ne de noves per aquest portal, sempre que l'Ajuntament les hi demani. Més tard, en els anys 43 i 44, ja es van autoritzant les obertures i en avençar les construccions urbanes, s'autoritza l'eixamplament de portals, essent el primer el de Santa Anna, dit de Caldes, i variant-se amb aital motiu i amb el de la construcció del Cuartel, el lloc i orientació de la capella. Molt més tard (1854), s'autoritza el desmunt dels corredors de Santa Anna, pagant les despeses els veïns, i el enderroc i nova orientació de la capelles de Sant Cristòfol, Santa Esperança i Sant Roc. Després, i a les exigències de l'augment de concurrència al mercat de bestiar, i a fi d'eixamplar la plaça del mateix nom, s'acorda derruir definitivament (1856) la muralla i torre de fortificació allí existents, adhuc que es treuen per sempre més les portes del carrer Nou, de Sant Francisco i de Sant Roc, canviant-se l'orientació de la capella (1860).

D'aquesta data enllà ja tothom forada la muralla per allà on li convé o aprofita sa solidesa per a apuntalar-hi les construccions que trencaren l'harmonia circular de la Vila. D'aquesta data també s'ha de fer arrencar el verdader creixement de la Vila, trencant violentment el seu cinturó de pedra, que no la deixava desenrotllar. Vegi's, doncs, d'arràn de muralles, que ens trobàvem a l'any 40 de la passada centúria, fins a avui que la població té la forma d'un budell de tant allargassada, en quina proporció brutalment colpidora no ha crescut la nostra aimada Vila — C.

Adobs químics

Importació de primeres matèries

Superfosfats minerals : Sulfat amoníac : Nitrat de sosa
Sals potàssiques : Sofres : Sulfat de coure, etc., etc.

Fabricació especial de matèria orgànica a Canovellas

Compra i venda de Cereals i Farines

Aigües potables per a arrendar

Guano

MARCA DE

Vallesà

FÀBRICA

LLUÍS SERRA I GUARDIA
GRANOLLERS DEL VALLÈS

Fàbrica: Carrer de Barcelona : Despatx central: Riçoma, 79 i 81

SUCURSAL A LES FRANQUESES : Telèfon 145